

Digiohjjelma 2030

TUUSULA

Tekemisen taidetta.

Sisällysluettelo

Johdanto	2
Kunnan digitalisaation toimintaympäristö	3
<i>Digitalisaation ohjaus EU-tasolla ja kansallisesti.....</i>	<i>3</i>
<i>Kuntaympäristön digitalisaation keskeiset muutosvoimat</i>	<i>4</i>
<i>Kunnan tietohallinnon tulevaisuuden kyvykkyydet</i>	<i>6</i>
Digikehittämisen painopisteet 2026–2030	9
<i>Yhtenäinen arkkitehtuuri.....</i>	<i>10</i>
Tausta ja nykytila.....	10
Ohjelmakauden keskeiset toimenpiteet	11
<i>Digitaaliset kuntalaispalvelut</i>	<i>12</i>
Tausta ja nykytila.....	12
Ohjelmakauden keskeiset toimenpiteet	13
<i>Digitaalisen tiedon hallinta ja analytiikka</i>	<i>14</i>
Tausta ja nykytila.....	14
Ohjelmakauden keskeiset toimenpiteet	15
<i>Tekoäly & uudet teknologiat.....</i>	<i>16</i>
Tausta ja nykytila.....	16
Ohjelmakauden keskeiset toimenpiteet	17
Seuranta ja arviointi	18
Lähteet	19

Valmistelijat:

kehittämis- ja digijohtaja Timo von Behr

IT-suunnittelija Elisa Aaltonen

Johdanto

Digiohjelma 2030 toimii Tuusulan kunnan digitalisaatiotyön keskeisimpänä ohjausdokumenttina. Ohjelma on laadittu tukemaan Tuusulan kuntastrategian 2026–2029 toteuttamista ja se toimii jatkumona aikaisemmalle, vuosille 2022–2025 asetetulle, digitalisaatio-ohjelmalle.

Hallitusohjelmassa digitalisaatio on tunnistettu yhdeksi merkittävimmistä julkisen sektorin tuottavuusajureista.¹ Samalla Sitra on tunnistanut tekoälymurroksen yhdeksi vuoden 2026 neljästä megatrendistä.² Tekoälyn nähdään mullistavan organisaatioiden toimintaa nopeammin kuin mikään aikaisemmista teknologisista läpimuroista ihmiskunnan historiassa.³ Julkisen sektorin näkökulmasta tekoäly nähdään mahdollisuutena yhtäaikaaisesti sekä uudistaa sisäisiä toimintamalleja ja rakenteita että tarjota kuntalaisille parempia, älykkäämpiä ja vaikuttavampia palveluita.⁴

Digitalisaation ja uusien teknologioiden tuottavuuspotentiaalille on siis ladattu paljon odotuksia. Samalla on ymmärrettävä, että uudet teknologiat ovat riippuvaisia niin organisaation digitaalisesta infrastruktuurista, laadukkaasta ja hyvin hallitusta datasta kuin organisaation kyvykkyyksistään. Teknologiat eivät itsessään lisää tuottavuutta, vaan ne on myös integroitava tiiviisti osaksi toimintaa ja palveluprosesseja.

Lisääntyvä digi- ja datalainsäädäntö asettaa teknologian hyödyntämiselle monenlaisia reunaehdoja. Sääntelyn kehittyminen heijastuu erityisesti julkisen sektorin digitalisaatioon tuoden mukanaan myös uusia velvoitteita.⁵ Samalla demokratian tila korostaa tarvetta julkisen sektorin toiminnan luotettavuuteen, läpinäkyvyyteen ja vastuullisuuteen², mikä edellyttää huolellisuutta ja harkintaa kaikessa digikehittämisessä. Maailmantilanne näkyy myös erilaisten kyberhyökkäysten määrän ja laadun kasvussa, kun julkinen sektori on tunnistettu yhdeksi kiinnostavimmista hyökkäysten kohteista.⁶ Muun muassa näihin toimintaympäristön muutosvoimiin reagointi lisää työn määrää ja haastavuutta samalla, kun digikehittämiseen osoitetut resurssit ovat kuntatalouden sanelemana huomattavan rajalliset.

Tuusulan kunnan digiohjelman 2030 taustalla on huolellinen toimintaympäristön analyysi, jonka perusteella ohjelmaan on tunnistettu neljä digikehittämisen painopistettä: 1) yhtenäinen arkkitehtuuri, 2) digitaaliset kuntalaispalvelut, 3) digitaalisen tiedon hallinta ja analytiikka sekä 4) tekoäly ja uudet teknologiat. Painopisteet ja niiden alle tunnistetut tavoitteet ovat tarkan harkinnan tulos, joka ohjaa resurssien kohdentamista kunnan kanalta tärkeimpiin alueisiin.

¹ Valtioneuvosto, 2023, Vahva ja välittävä Suomi, Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma

² Sitra, 2026, Megatrendit 2026

³ Sitra, 2025, Digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuuksia julkishallinnossa

⁴ Sitra, 2025, Tehtävänä tekoälymurros

⁵ Kuntaliitto, 2025, EU:n digi- ja datasääntely

⁶ Cisco Talos, 2025, IR Trends Q3 2025

Kunnan digitalisaation toimintaympäristö

Digitalisaation ohjaus EU-tasolla ja kansallisesti

EU:ssa digitalisaatio nähdään välineenä vauhdittaa talouskasvua, kilpailukykyä ja innovointia sekä vahvistaa unionin strategista autonomiaa globaalissa toimintaympäristössä. Euroopan komission digitaalista toimintasuunnitelmaa ohjaa esimerkiksi Digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelma⁷, jossa keskeisiksi digitalisaation edistämisen tavoitteiksi on asetettu digitaaliset taidot, digitaaliset infrastruktuurit, yritysten digitaalinen muutos ja julkisten palvelujen digitalisointi.⁸

EU:n linjausten kansallisessa toimeenpanossa merkittävä rooli on Suomen digitaalisella kompassilla, joka toimii strategiana kansalliselle digitalisaatiokehitykselle. Se perustuu EU:n digitaalisen kompassin periaatteisiin, mutta huomioi myös Suomen omat painotukset. Suomen digikompassissa korostetaan yhteisen vision rakentamista, vaikuttavuuden arviointia, poikkihallinnollista johtamista, riittäviä investointeja, osaamisen kehittämistä, käyttäjälähtöistä kehittämistä ja laajaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Digikompassi toimii tärkeänä siltana kansallisen tason ja kunnan oman digikehittämisen välillä.⁹

Yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa¹⁰ korostetaan kansalaisten digitaalisten taitojen, medialukutaidon, informaatiovaikuttamisen tunnistamisen sekä viestintäverkkojen, tietojärjestelmien ja digitaalisten palveluiden turvaamisen tärkeyttä. Myös näillä painopisteillä on keskeinen vaikutus kuntaympäristössä tapahtuvaan digikehittämiseen ja kybervarautumiseen.

Strategisen ohjauksen rinnalla kuntia sitoo myös jatkuvasti lisääntyvä ja moninaistuva sääntely-ympäristö. Avoimen datan direktiivi, datanhallinta-asetus, datasäädös, eIDAS-asetus ja tekoälysäädös ovat osa ”sääntelysunamiksikin” kutsuttua uutta EU-tasoista digi- ja datasääntelyn kokonaisuutta, joiden tuomien velvoitteiden ja mahdollisuuksien huomioiminen edellyttää kunnalta jatkuvaa ennakointia ja valppautta. Tiedonhallintalaki (906/2019)¹¹ asettaa kunnille velvoitteita liittyen tiedonhallinnan suunnitelmallisuuteen, tietoturvaan, tietosuojaan ja tiedon yhteentoimivuuteen. Digipalvelulaki (306/2019)¹² toimeenpanee EU:n saavutettavuusdirektiivin ja velvoittaa kunnat huolehtimaan digitaalisten palvelujen laadusta, turvallisuudesta ja yhdenvertaisesta saavutettavuudesta. Sääntelyn määrä ei suinkaan rajoitu tähän; kuntia velvoittavat kymmenet erilaiset digitalisaatiota ohjaavat lait ja säädökset, jotka tulee huomioida osana digitaalisen ympäristön kehittämistä ja ylläpitoa.

⁷ European Commission, 2025, State of the Digital Decade package

⁸ Kuntaliitto, 2025, EU:n digi- ja datasääntely

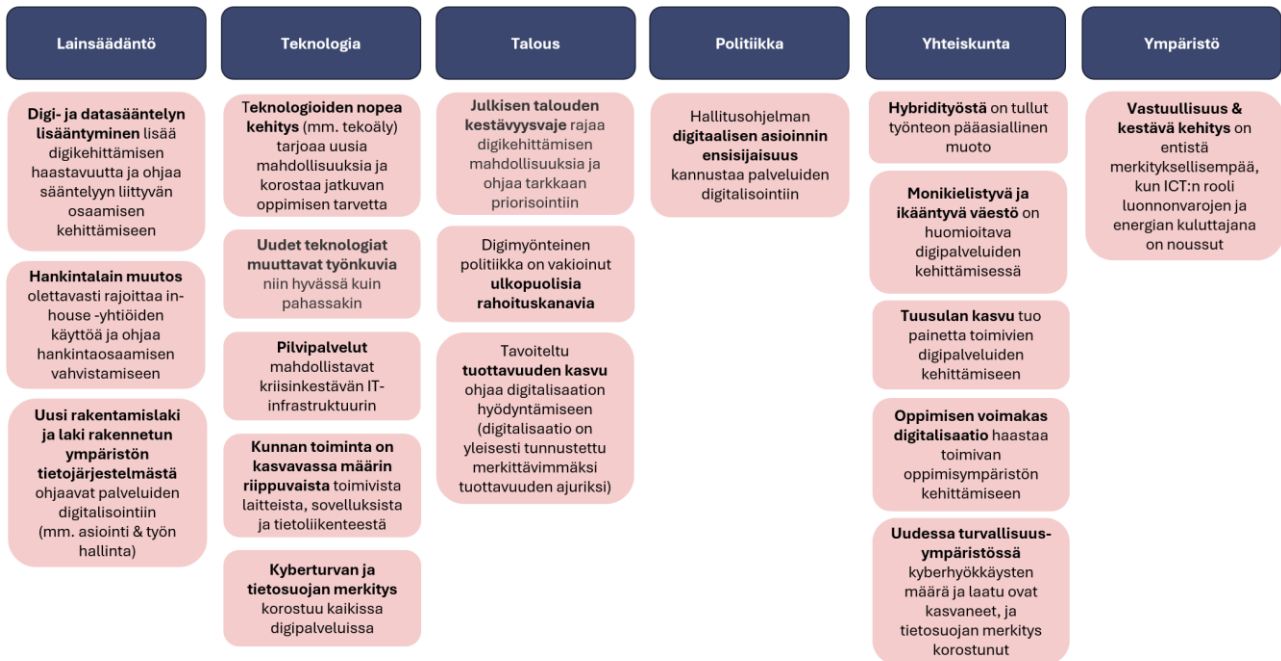
⁹ Valtioneuvosto, 2025, Suomen digitaalinen kompassi

¹⁰ Valtioneuvosto, 2025, Yhteiskunnan turvallisuusstrategia

¹¹ Tiedonhallintalaki 906/2019

¹² Digipalvelulaki 306/2019

Kuntaympäristön digitalisaation keskeiset muutosvoimat

Kuva: Tuusulan kunnan PESTLE-analyysi kuntaympäristön digitalisaation keskeisistä muutosvoimista

Tuusulan kunnassa on kartoitettu PESTLE-analyysimenetelmää hyödyntäen toimintaympäristössä lähivuosina vaikuttavia keskeisiä muutosvoimia ja megatrendejä. Menetelmän mukaisesti muutosvoimia on tunnistettu yhdessä sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa kuudesta eri näkökulmasta: lainsäädäntö, teknologia, talous, politiikka, yhteiskunta ja ympäristö.

Lainsäädännön näkökulmasta kunnan digitalisaatioon vaikuttavia keskeisimpiä muutosvoimia ovat digi- ja datalainsäädännön lisääntymisen lisäksi ennakoitu hankintalain muutos ja laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä. Digi- ja datalainsäädännön asettamat reunaehdot ohjaavat kunnan digikehittämistyötä ja luovat uudenlaisia vaatimuksia kuntalaisten digitaalisten palveluiden toteuttamiselle. Säätelyn lisääntyminen ja kehittyminen yhtäältä lisää digikehittämisen haastavuutta¹³, mutta ohjaa tietohallintoa myös säätelyyn liittyvän osaamisen kehittämiseen; kunnassa on oltava valmiudet riittävällä tasolla seurata ja ennakoida lainsäädännön kehitymistä niin velvoitteiden kuin mahdollisuuksienkin näkökulmasta.¹⁴ Hankintalain muutoksen rajoittaessa erityisesti IT-järjestelmien ja -palveluiden sidosyksikköhankintoja joudutaan kunnassa kilpailuttamaan useita toiminnan kannalta tärkeitä tietojärjestelmiä ja palveluita. Tämä vaatii sekä osaamista että aikaa, joka on välttämättä pois muusta työstä. Yhtäältä kilpailutukset tarjoavat merkittäviä mahdollisuuksia toiminnan kehittämi-

¹³ Kuntaliitto, 2025, EU:n digi- ja datasäätely

¹⁴ Kuntaliitto, 2022, Kuntien tietohallinnon roolit

selle, mutta toisaalta pitävät sisällään riskin kustannusten noususta kuntien kilpailuttaessa palveluita markkinoilta samanaikaisesti. Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä tuo yhtä lailla mukanaan mahdollisuuksia toiminnan kehittämiseen, kun keskeiset tietojärjestelmät uudistetaan. EU-tasaisen lainsäädännön jatkuva lisääntyminen antaa yhä enenevässä määrin reunaehdoja ja velvoitteita digikehittämiselle ja uusien teknologioiden käyttöönotolle.

Teknologian näkökulmasta uudet teknologiat ja innovaatiot tuovat jatkuvasti uusia mahdollisuuksia parantaa kuntalaisten palveluita ja työntekijöiden käytössä olevia työvälineitä, mutta samalla ne lisäävät painetta pysyä teknologisen kehityksen mukana. Digitaaliset työkalut ja teknologiat eivät ole enää pelkästään palveluiden tukitoimintoja, vaan ne muodostavat keskeisen osan palveluiden tuottamisen ydintä.¹⁵ Nopeasti kehittyvät teknologiat edellyttävät kunnassa osaamista ja valmiuksia hyödyntää tarjolla olevia uusia ratkaisuja sekä kykyä varmistaa turvallinen digitaalinen toimintaympäristö niin kuntalaisille kuin kunnan työntekijöillekin.¹⁴ Kunnan toimintojen ja palvelutuotannon ollessa yhä enenevässä määrin riippuvaista teknologiasta on digitaalisen infrastruktuurin toimintavarmuuteen ja turvallisuuteen panostettava uudella tavalla. Tämä luo painetta myös tietohallinnon osaamisen kehittämiseksi.

Talous vaikuttaa keskeisesti digikehittämisen tulevaisuuden mahdollisuuksiin ja suuntaan. Julkisen talouden kestävyysvaje rajaa käytettävissä olevia resursseja, mikä edellyttää harkittuja investointeja ja tarkkaa priorisointia. Vaikka taloudellinen liikkumavara on rajallinen, digimyrönteinen politiikka ja ulkoiset rahoituskanavat luovat mahdollisuuksia kehitystyölle myös tulevaisuudessa. Hallitusohjelmassa digitalisaation ja teknologioiden hyödyntäminen nähdään keskeisinä keinoina julkisten palveluiden laadun, tehokkuuden ja saatavuuden parantamisessa.¹⁶ Digitalisaation toimiessa merkittävänä tuottavuuden ajurina korostuu kunnan digikehittämisessä tarve kohdentaa niukat resurssit aidosti vaikuttaviin digitaalisiin ratkaisuihin. Taloudellisesti haastavassa toimintaympäristössä digitalisaatioon on uskallettava myös investoida, jotta uusiin teknologioihin ladatut tuottavuusodotukset olisivat edes osittain saavutettavissa.

Politiikka ohjaa kunnan toimintaympäristöä muun muassa hallitusohjelman¹⁶ tavoitteella siirtyä asteittain digitaalisten palveluiden ensisijaisuuteen viranomaisasiointissa. Linjaus ohjaa ja kannustaa koko julkista sektoria digitalisoimaan palveluita sekä toisaalta vahvistaa painetta kehittää asiakaslähtöisiä ja saavutettavia digitaalisia ratkaisuja. Digitaalisen asiointin ensisijaisuus edellyttää kunnalta myös toiminnan ja palveluprosessien päivittämistä ja yhdenmukaistamista sekä kaikkien asiakasryhmien huomioimista digipalveluita kehittäessä.

Yhteiskunnalliset muutokset vaikuttavat merkittävästi kunnan digikehittämiseen. Muuttuneet työn tekemisen tavat, väestörakenteen muutokset ja kunnan kasvu tuovat uudenlaisia palvelutarpeita ja odotuksia myös digi-

¹⁵ Sitra, 2025, Digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuuksia julkishallinnossa

¹⁶ Valtioneuvosto, 2023, Vahva ja välittävä Suomi, Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma

taalisille palveluille. Kuntalaisten asiointitapojen digitalisoituessa vaaditaan toimivia, saavutettavia sekä paikasta ja ajasta riippumattomia palveluita. Kunnan on huomioitava erilaiset asiakasryhmät, kyettävä ehkäisemään digitaalista eriarvoisuutta, varmistamaan turvallinen digitaalinen ympäristö ja takaamaan palveluiden jatkuva toiminta. Yhteiskunnalliset muutokset ohjaavat kunnan digikehittämistä, mutta pakottavat myös toimintaprosessien uudistamiseen.

Kunnan digikehittämisessä tulee tunnistaa erilaiset ICT-ratkaisut luonnonvarojen ja energian kuluttajana, minkä vuoksi järjestelmien ja muiden digitaalisten palveluiden hankinnoissa tulisi tarkastella hankinnan koko elinkaarta ja niiden ympäristövaikutuksia. Ympäristöä tukevia ratkaisuja tulisi suunnitella kokonaiskuvaa tarkastellen, jotta digitalisaatio tukee myös kunnan omia ilmasto-ohjelman tavoitteita. Tuusulan kunnan ilmasto-ohjelman¹⁷ tavoitteita tukien digitalisaatiota tulisi kehittää kohti hiilineutraalia kuntaa, jossa teknologiset ratkaisut eivät lisäisi ympäristökuormaa.

Muutosvoimien kokonaisuus korostaa hyvin johdetun ja priorisoidun digikehittämisen merkitystä, jolloin kunta pystyy tarjoamaan palveluitaan laadukkaasti myös tulevaisuuden toimintaympäristössä. Edellä kuvattuihin kuntaympäristön digitalisaation muutosvoimiin vastaaminen vaatii organisaatiolta yhä laaja-alaisempaa ja syvällisempää osaamista digitalisaation eri osa-alueilta. Muutosvoimat pakottavat kuntaa myös merkittävään toimintamallien, kyvykkyyksien ja työvälineiden kehittämiseen.

Kunnan tietohallinnon tulevaisuuden kyvykkyudet

Kunnan tietohallinnon kyvykkyudet muodostavat perustan sille, miten organisaatio pystyy vastaamaan toimintaympäristöön vaikuttaviin muutosvoimiin ja digitalisaatiolle asetettuihin kasvaviin vaatimuksiin. Kuntaliiton selvityksessä on tunnistettu kahdeksan pääkyvykkyyttä, joita kunnan tietohallinnolta edellytetään tulevaisuuden toimintaympäristössä. Nämä ovat 1) laaja-alainen asiantuntemus, 2) hankintaosaaminen, 3) digitalisaation johtaminen, 4) data-arkkitehtuuri, 5) verkostoyhteistyö, 6) ihmiskeskeisyys, 7) muutosjohtaminen ja 8) kriisijohtaminen.¹⁸

¹⁷ Tuusulan kunta, 2023, Ilmasto-ohjelma

¹⁸ Kuntaliitto, 2022, Kuntien tietohallinnon roolit

Kuva: Kuntien tietohallinnon tulevaisuuden kyvykkyudet¹⁹

Sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa käydyn vuoropuhelun perusteella edellä esitetyt kyvykkyudet vastaavat hyvin myös Tuusulan kunnan tietohallinnon kehittämistarpeita. Näitä kyvykkyyyksiä – Tuusulan kunnan lähtökohdista tehtyyn täydennykseen – voidaan pitää myös Tuusulan kunnan tietohallinnon tavoiteltavana suunnana, jota kohti ohjelmakaudella kuljetaan. Seuraavissa kappaleissa kuvataan ohjelmakauden aikana tavoiteltavat kyvykkyudet tukeutuen Kuntaliiton selvitykseen kuntien tietohallinnon rooleista.¹⁹

Laaja-alaisella asiantuntemuksella tavoitellaan tietohallinnon kykyä ymmärtää nopeasti kehittyvää teknologiaa ja reagoida sen tuomiin muutoksiin. Tietohallinnon asiantuntijoiden tulee ymmärtää laajoja kokonaisuuksia, mutta erityinen syväosaaminen voidaan tarvittaessa hankkia ulkopuolelta. Tuusulassa on kuitenkin tunnistettu keskeiseksi ylläpitää myös rajattua syväosaamista. Syväosaamisen tarve liittyy erityisesti julkisen sektorin digitalisaatioon vaikuttavaan lainsäädäntöön ja siihen liittyvän vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen sekä kunnan digitaalisen perustan teknologiaratkaisujen kehittämiseen ja ylläpitoon.

Hankintaosaamisella viitataan tietohallinnon kykyyn hallita kokonaiskuva hankittavasta kohteesta. Tietohallinnon tehtävänä on varmistaa hankinnan kohteen sopivuus kunnan kokonaisarkkitehtuuriin niin teknologian, tiedonhallinnan kuin toiminnallisuuksienkin näkökulmasta. Olennaisena osana hankintaosaamista on varmistaa hankkeiden sujuva eteneminen ja palvelutasojen toteutuminen, korostaen sopimusjohtajuuden kyvykkyyttä. Tuusulan kunnan näkökulmasta keskeistä on varmistaa myös hankintojen kustannustehokkuus.

Digitalisaation johtamisen kyvykkyydellä pyritään tavoitellaan, jossa digitalisaation mahdollisuuksia osataan hyödyntää organisaatiossa laaja-alaisesti toiminnan ja palveluiden kehittämisessä. Tämä edellyttää koko kun-

¹⁹ Kuntaliitto, 2022, Kuntien tietohallinnon roolit

nalta toimintakulttuuria, jossa digitalisaation mahdollisuuksia tuodaan esiin, tuetaan myönteiseen asennemuutokseen ja edistetään jatkuvaan kehittämiseen. Pelkkä digitoiminen ei muuta toimintaa, vaan digitalisaation vaikutukset syntyvät prosessien uudistamisesta. Digitalisaation johtamisessa tärkeää on myös onnistumisten ja mitattavissa olevien vaikutusten näkyväksi tekeminen, jotka rohkaisevat ottamaan digitalisaation tarjoamat mahdollisuudet osaksi kunnan arkea.

Data-arkkitehtuurin hallinnalla varmistetaan datan laatu, tietosuoja, tietoturva, yhteentoimivuus sekä datan uudelleenkäyttö. Laadukas ja hallittu data-arkkitehtuuri mahdollistaa ja helpottaa tiedon hyödyntämistä toimialarajojen yli sekä vähentää päällekkäisiä tietokantoja ja vaihtelevia datarakenteita. Data-arkkitehtuurin ja yleisesti tiedonhallinnan kehittäminen edellyttää tiivistä yhteistyötä eri sidosryhmien kesken.

Verkostoitumisen ja yhteistyön merkitys toisten kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa kasvaa resurssien niukentuessa. Verkostomainen tekeminen, yhteiset toteutukset, tiedon ja kokemusten jakaminen muiden kuntien kanssa ovat esimerkkejä siitä, miten tietohallinnon ratkaisuja voidaan tulevaisuudessa toteuttaa. Ratkaisujen jakaminen yhteiseen avoimeen käyttöön hyödyttäisi kaikkia osapuolia säästäten resursseja ja vähentäen päällekkäistä tekemistä.

Ihmiskeskeisyyden merkitys korostuu digipalveluita suunniteltaessa ja toteutettaessa, jotta ratkaisulla vastataan erilaisten käyttäjäryhmien tarpeisiin. Tämä edellyttää vuorovaikutustaitoja, ihmisten kohtaamista sekä tietohallinnon jalkautumista kunnan eri tasoille. Myös palvelumuotoiluajatteluun sekä menetelmäosaamiseen tulisi panostaa. Asukkaille vaikuttavimmat ratkaisut saadaan ymmärtämällä todelliset tarpeet ja ratkaisemalla ne mahdollisimman yksinkertaisesti, organisaation teknisistä arkkitehtuurista ja organisaatorakenteesta riippumatta. Tietohallinnolla tulee olla kyvykkyudet ratkaista haasteet ihmislähtöisesti, ei pelkästään teknologia edellä.

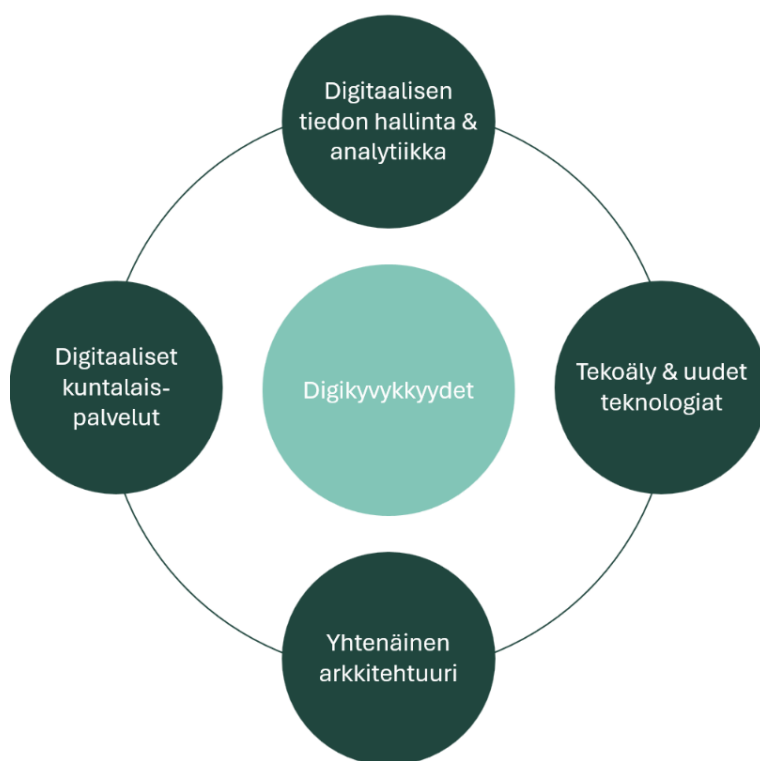
Muutosjohtaminen edellyttää toimintamallien ja rakenteiden uudistamista, selkeiden tavoitteiden asettamista sekä tulosten systemaattista seurantaa konkreettisten mittareiden avulla. Uusi digitaalinen ratkaisu ei yksinään muuta toimintaa, vaan muutos vaatii tietohallinnon tukea ja toimialojen sitoutumista, kokonaisvastuun säilyessä toimialajohdolla ja esihenkilöillä. Määrätietoinen muutosjohtaminen on edellytys onnistuneille uudistuksille. Sen avulla voidaan varmistaa digitalisaatiohankkeille asetettujen tavoitteiden toteutuminen sekä varmistaa muutoksen vieminen osaksi arkea.

Tietohallinnon rooli **kriisijohtamisessa** asettuu palveluiden jatkuvuuden varmistamiseen poikkeus- ja kriisitilanteissa. Tämä tarkoittaa kykyä ennakoida odottamattomia uhkia, määritellä selkeät vastuut tietoturvaprosesseissa sekä hyödyntää asiantuntija-auditointeja riskien tunnistamisessa. Kriisitilanteissa tietohallinnon tulee varmistaa järjestelmien, muiden digitaalisten ratkaisujen ja viestintäkanavien toimintakyky sekä ohjata henkilöstöä toimimaan erilaisissa poikkeuksellisissa tilanteissa. Kriisijohtamisen kyvykkyys korostuu toimintaympäristössä, jossa infrastruktuuri on entistä alttiimpi kyberuhkille ja hybridivaikuttamiselle.

Digikehittämisen painopisteet 2026–2030

Digiohjelmassa tunnistetut digikehittämisen painopisteet ovat johdettu Tuusulan kuntastrategiasta²⁰, kunnan digitalisaation toimintaympäristön analyysistä, monialaisista digitalisaatioselvityksistä sekä vuoropuhelusta sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa. Painopisteillä on haettu jatkuvuutta edeltävään digitalisaatio-ohjelmaan sekä sen ohjaamana tehtyihin merkittäviin teknologiavalintoihin ja kehittämistoimiin, mutta samalla tunnistettu merkittäviä uusia kehittämiskohteita.

Digiohjelman 2030 painopisteet ovat 1) yhtenäinen arkkitehtuuri, 2) digitaaliset kuntalaispalvelut, 3) digitaalisen tiedon hallinta & analytiikka sekä 4) tekoäly & uudet teknologiat.

Kuva: Digiohjelman painopisteet ja digikyvyyksien rooli

Digikehittämisen painopisteissä onnistuminen on merkittävässä riippuvuussuhteessa sekä tietohallinnon että organisaation yhteisiin digikyvyyksiin niin laadullisesti kuin määrällisestikin ajateltuna. Ohjelmassa valitut digikehittämisen painopisteet ohjaavat yhteisten digikyvyyksien kehittämistä samalla, kun yhteiset digikyvyykkydet mahdollistavat – ja yhtä lailla myös rajaavat – varsinaista digikehittämistä.

²⁰ Tuusulan kunta, 2025, Tuusula 2030 – kuntastrategia vuosille 2026–2029

Tämän pääluvun alla esitellään kukin tunnistetuista digikehittämisen painopisteistä niin taustojen kuin ohjelmakaudelle asetettujen tavoitteiden näkökulmasta. Organisaation yhteisten digikyvykkyyksien kehittäminen on sidottu tunnistettuihin painopisteisiin ja keskeiset toimet kyvykkyyksien kehittämiseksi on kuvattu osana ohjelmakaudelle asetettuja tavoitteita.

Yhtenäinen arkkitehtuuri

Tausta ja nykytila

Yhtenäisellä arkkitehtuurilla varmistetaan, että kunnan digitaalinen ympäristö vastaa toiminnan tarpeisiin, on kokonaisuutena yhteentoimiva, kustannustehokas ja turvallinen, mahdollistaa tiedon liikkuvuuden, täyttää nopeasti kehittyvän sääntely-ympäristön vaatimukset ja huomio myös erilaisen kansallisen tason ohjauksen. Hallittu kokonaisarkkitehtuuri luo perustan kunnan digiympäristön kehittämiseksi, ylläpidolle ja kriisinkestävyydelle. Tämä on erityisen tärkeää kunnan monimutkaisessa toimintaympäristössä, jossa laaja tietojärjestelmäsalkku sekä palveluiden ja prosessien määrä itsessään korostavat kokonaisuuden hallittavuuden merkitystä.²¹

Kokonaisarkkitehtuurista saatavien hyötyjen toteutuminen edellyttää sen aktiivista hyödyntämistä kaiken digikehittämistyön taustalla. Osa hyödyistä voi näkyä nopeastikin (esim. tietojärjestelmien parempi yhteentoimivuus), kun taas moni vaikutus on epäsuora ja realisoituu vasta vuosien päästä (esim. kustannussäästöt ja parempi henkilöstötyytyväisyys).²¹

Kunnassa tapahtuvan digikehittämisen ohjaukseen tulisi panostaa huomattavasti nykyistä vahvemmin, jotta yhtenäisen arkkitehtuurin hyödyt olisi mahdollista saavuttaa nopeasti ja järjestelmäympäristö kehittyisi kustannustehokkaasti. Yhtenäisen ja hyvin johdetun kokonaisarkkitehtuurin kautta mahdollistetaan järjestelmäympäristön parempi yhteentoimivuus ja tiedon liikkuvuus. Ilman yhteensopivaa järjestelmäympäristöä jäävät digitalisaation hyödyt väistämättä paikallisiksi ja prosessit osin manuaalisiksi.

Yhtenäinen arkkitehtuuri mahdollistaa myös muuttuvan lainsäädännön ja kansallisen IT-infrastruktuurin huomioimisen osana kunnan omaa digikehittämistä. Digi- ja datalainsäädäntö kehittyi huimaa vauhtia tuoden sekä rajoitteita että mahdollisuuksia digitalisaation hyödyntämiseen. Julkisen sektorin digikehittämisen näkökulmasta lainsäädännön rooli on viimeisten vuosien aikana kasvanut ja tulee edelleen kasvamaan. Kansallisen IT-infrastruktuurin kehittäminen (esim. Suomi.fi-palvelut) tarjoaa tukea ja väistämätöntä yhdenmukaistamista kaikkiin julkisen sektorin digipalveluihin.

²¹ Niemi, 2024, Kokonaisarkkitehtuuri: Oppaasi organisaation muutosmatkalla

Kunnan IT-ympäristön kehittämiseen ja ylläpitoon liittyvät ulkoiset kulut ylittävät vuosittain 5 miljoonaa euroa. Toiminnan digitalisoituessa kustannukset ovat väistämättä kasvussa, mutta arkkitehtuurin määrätietoisella johtamisella voidaan kustannusten nousua vähintäänkin hillitä. Sekä nykyisen IT-ympäristön jatkuva arviointi että uusien IT-hankintojen huolellinen toteuttaminen ovat tärkeitä paikkoja vaikuttaa arkkitehtuurin kustannustehokkuuteen. Rajattujen resurssien ympäristössä on keskeistä suunnata IT-kehittäminen mahdollisimman vaikuttavasti ja arvioida jokaisen hankkeen hyödyt kriittisesti ennen toteutuspäätöstä.

Jatkuvasti kehittyvä digitaalinen toimintaympäristö tuo mukanaan myös uudenlaisia kyberturvallisuuden uhkia, joihin kunnan on varauduttava ennakkoivasti.²² Lakisääteisten tietoturva vaatimusten toteuttaminen edellyttää jatkuvaa ja kokonaisvaltaista huomiointia osana digitaalisen ympäristön kehittämistä.²³ Vaatimusten ja toimintaympäristön kasvavan haavoittuvuuden vuoksi digitaalinen turvallisuus tulisi nähdä keskeisenä osana kokonaisarkkitehtuuria ja sen johtamista.²⁴

Yhtenäinen arkkitehtuuri -painopisteen kautta varmistetaan, että Tuusulan kunnan IT-arkkitehtuuri muodostaa tarpeita vastaavan, yhteentoimivan, kustannustehokkaan ja turvallisen kokonaisuuden, jota johdetaan määrätietoisesti yhteisten periaatteiden mukaisesti. Painopisteen kautta varmistetaan myös yhteisen digitaalisen perustan kehittyminen kunnan digitalisaation selkärangaksi.

Ohjelmakauden keskeiset toimenpiteet

- Kunnan kokonaisarkkitehtuurin hallintaa kehitetään niin, että kaikki digitaalinen tieto-omaisuus ja niihin liittyvät tietojärjestelmät dokumentoidaan ja ylläpidetään sääntelyn vaatimalla tasolla. Tietoa hyödynnetään kaiken digikehittämisen tukena (esim. muutoksiin liittyvien vaikutusten tunnistaminen), erilaisen häiriötilanteiden hallinnassa (esim. tietojärjestelmän kriittisyyden tai käsiteltävän tietoaineiston arkaluontoisuuden tunnistaminen) ja kyberympäristöön liittyvässä varautumisessa.
- Dokumentoidun kokonaisarkkitehtuurin kautta tunnistetaan nykyisestä IT-ympäristöstä mahdollisia päällekkäisiä, tarpeeltaan vähäisiä tai kokonaisarkkitehtuuriin muuten sopimattomia tietojärjestelmiä ja laitteistoja, joista luopuminen voisi tuoda kustannussäästöjä.

²² Valtioneuvosto, 2023, Suomen digitaalinen kompassi

²³ Kuntaliitto, 2024, Kuntien digitalisaatiokartoitus

²⁴ DVV, 2025, Suomi.fi kehittäjille kokonaisarkkitehtuurikehys

- Kunnan digitaalisen perustan keskeiset teknologiavalinnat arvioidaan kattavasti hyötyjen, kustannusten ja digitaalisen suvereniteetin näkökulmista. Arvioinnin myötä luodaan tiekartta digitaalisen perustan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä niin, että se muodostaa kestävä pohjan koko kunnan IT-arkkitehtuurille. Digitaalisen perustan kehittämisellä lisätään koko järjestelmäympäristön tietoturvaa, helppokäyttöisyyttä ja kustannustehokkuutta.
- Kunnan digitaalisen perustan käytön velvoitteita tarkennetaan osana kokonaisarkkitehtuurin ohjausta. Järjestelmähankintojen yhteydessä varmistetaan, että käyttöön otettavaksi suunnitellut tietojärjestelmät hyödyntävät kunnan yhteistä digitaalista perustaa, sopivat kokonaisarkkitehtuuriin ja huomioivat sekä julkisen hallinnon digikehittämiseen liittyvän sääntelyn vaatimukset että muun ohjauksen. Hankinnoissa huomiota kiinnitetään erityisesti kustannustehokkuuden varmistamiseen kokonaisarkkitehtuurin asettamien reunaehtojen sisällä.
- Organisaation digikyvykkyyksiä kehitetään laaja-alaisesti niin, että ymmärrys yhtenäisen arkkitehtuurin merkityksestä heijastuu organisaation tietojärjestelmähankintoihin ja muuhun digikehittämiseen. Tietojärjestelmähankintojen tueksi kehitetään yhteiset tietoturva- ja arkkitehtuurivaatimukset sekä valmiit sopimus pohjat, joilla tietojärjestelmähankintoihin liittyvää rajalliseksi tunnistettua osaamista voidaan nykyistä paremmin skaalata organisaation käyttöön.

Digitaaliset kuntalaispalvelut

Tausta ja nykytila

Digitaalisten palveluiden kehittämisellä voidaan vahvistaa kansalaisten yhteiskunnallista osallistumista ja yhdenvertaista osallisuutta.²⁵ Petteri Orpon hallitusohjelmassa²⁶ korostetaan, että digitalisaation ja teknologian hyödyntäminen on yksi keskeisimmistä keinoista parantamaan julkisten palveluiden laatua, tehokkuutta ja saatavuutta. Erityisesti tekoäly näyttäytyy potentiaalisena teknologiana, joka voi kokonaan mullistaa julkisen sektorin toimintamallit ja kuntalaisille tarjottavat palvelut.²⁷

Demokratian nähdään käyvän kamppailua monella rintamalla.²⁸ Ilmiö on globaali ja sen vaikutukset näkyvät myös Suomessa. Julkinen sektori voi osallistua demokratian puolustamiseen tarjoamalla luotettavia, saavutettavia ja läpinäkyviä palveluita kansalaisilleen. Tämä tulee huomioida myös Tuusulan kunnan digitaalisten kuntalaispalveluiden kehittämisessä.

²⁵ Valtioneuvosto, 2023, Suomen digitaalinen kompassi

²⁶ Valtioneuvosto, 2023, Vahva ja välittävä Suomi, Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma

²⁷ Sitra, 2025, Tehtävänä tekoälymurros

²⁸ Sitra, 2026, Megatrendit 2026

Kuntalaisten odotukset ja tarpeet kunnan tarjoamille digitaalisille palveluille kasvavat väistämättä, kun digitalisaatio lävistää yhteiskunnan eri rakenteita. Palveluiden odotetaan olevan saavutettavissa ympäri vuorokauden, ajasta ja paikasta riippumatta. Digitaalisten palveluiden helppokäyttöisyydestä ja vuorovaikutteisuudesta on tullut käyttäjille oletusarvo. Palveluiden saatavuus ja helppokäyttöisyys tulee huomioida entistä voimallisemmin digitaalisia kuntalaispalveluita kehitettäessä.

Teknologian ja sen hyödyntämistä sääntelevän lainsäädännön kehittyminen on tunnistettu keskeiseksi kunnan digitalisaation toimintaympäristön muutosvoimiksi tulevana vuosina. Nämä muutosvoimat liittyvät vahvasti myös digitaalisten kuntalaispalveluiden tarjoamiseen, missä erityisesti automaatioon, tekoälyn hyödyntämiseen ja tietosuojaan liittyvän lainsäädännön kehittäminen voi avata merkittäviä mahdollisuuksia toiminnan kehittämiseen.

Digitaaliset kuntalaispalvelut -painopisteen kautta varmistetaan, että Tuusulan kunnassa on sekä tekniset valmiudet että riittävä osaaminen palveluiden digitalisoimiseksi ja todellisten tuottavuushyötyjen saavuttamiseksi. Samalla varmistetaan, että kuntalaiset voivat – ja myös haluavat – asioida kunnan palveluissa enenevässä määrin digitaalisesti.

Ohjelmakauden keskeiset toimenpiteet

- Yhteisen asiointialustan asemaa vahvistetaan niin muutosjohtamisen kuin teknisten toiminnallisuuksien kehittämisen kautta osana yhteistä digitaalista perustaa. Asiointiportaalin palveluvalikoimaa kasvatetaan ja samalla tehdään digitaalisista asiointipalveluista kuntalaisen näkökulmasta yhä helpommin saavutettavia.
- Digipalveluiden kehittämisessä vakiinnutetaan jatkuvan kehittämisen menetelmät, minkä avulla palveluista tehdään kuntalaisen näkökulmasta yksinkertaisia ja helppokäyttöisiä – sääntelyn velvoitteet ja yhtenäinen arkkitehtuuri huomioiden. Kehittämistyötä tehdään yhdessä kuntalaisten ja eri alojen asiantuntijoiden kanssa.
- Palveluita digitalisoidessa varmistetaan, että organisaation sisäisiä prosesseja tehostetaan hyödyntämällä automaation tarjoamia mahdollisuuksia. Automaation ja tekoälyn hyödyntämisen mahdollisuuksia osana asiointipalveluja selvitetään kehittyvän lainsäädännön sallimissa puitteissa. Palveluiden digitalisointiin liittyvää osaamista kasvatetaan koko kunnan tasolla.

- Päällekkäisistä asiointijärjestelmistä hankkiudutaan eroon ja rinnakkaiset asiointijärjestelmät integroidaan osaksi yhteistä asiointiportaalia kuntalaisasioinnin helpottamiseksi. Uusien järjestelmähankintojen osalta varmistetaan, että ne integroidaan osalta yhteistä asiointialustaa.
- Suomi.fi-palveluiden käyttöä lisätään ja varmistetaan ennakoidun lainsäädäntömuutoksen mukaisen digitaalisen viranomaisviestinnän ensisijaisuuden toteutuminen yhteisten toimintamallien mukaisesti.

Digitaalisen tiedon hallinta ja analytiikka

Tausta ja nykytila

Tiedonhallinnalla varmistetaan kunnassa syntyvien tietojen ja tietoaineistojen laadukas ja yhdenmukainen hallinta, julkisuusperiaatteen toteutuminen sekä tiedon tietoturvallinen käsittely.²⁹ Digitaalisen tiedon hallinta toimii pohjana työnteon tuottavuudelle, tiedolla johtamiselle, tietoturvalle ja -suojalle sekä kaikelle tietoon perustuvalle digikehittämiselle.^{30,31} Johdon näkökulmasta organisaation digitaalinen tieto-omaisuus tulisi merkittävytensä vuoksi nähdä strategisena omaisuuseränä.³²

Tuusulan kunnassa digitaalisen tiedon hallinnan ja analytiikan merkitys korostuu monesta näkökulmasta. Henkilöstön pulssikyselyissä³³ datan hallinnan ja käsittelyn puutteet ovat nousseet säännönmukaisesti esiin saaden poikkeuksellisen huonot arviot. Huonosti löydettävissä ja hyödynnettävissä oleva tieto vaikuttaa negatiivisesti organisaation tuottavuuteen ja hidastaa toiminnan kehittämistä. Digitaalisen tiedon hallinnan toimintamallit ja työkalut vaativat kehittämistä, jotta tieto olisi nykyistä paremmin hyödynnettävissä ja työnteko sujuvampaa.

Tiedon hallinta on kriittistä myös tiedolla johtamisen näkökulmasta. Ilman laadukasta ja hyvin hallittua tietoa digitalisaation hyötyjen ulosmittaaminen on huomattavasti työläämpää ja potentiaalin hyödyntäminen jää väistämättä vajaaksi.^{31,32} Tekoäly entisestään korostaa laadukkaan tiedon merkitystä: Gartner³⁴ on ennustanut, että jopa yli 40 % tekoälyprojekteista tullaan keskeyttämään vuoteen 2027 mennessä johtuen erityisesti heikosta digitaalisen tiedon hallinnasta.

Digitaalisen tiedon hallinnassa keskeistä on varmistaa käsittelyn turvallisuus ja sääntelynmukaisuus. Tiedon turvallista käsittelyä ja jakamista koskeva sääntely kehittyy huimaa vauhtia, ja vaikutukset koskevat erityisesti

²⁹ Kuntaliitto, 2025, Tiedonhallinta

³⁰ Niemi, 2024, Kokonaisarkkitehtuuri: Oppaasi organisaation muutosmatkalla

³¹ Sitra, 2025, Digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuuksia julkishallinnossa

³² Sitra, 2025, Tehtävänä tekoälymurros

³³ Tuusulan kunta, 2023–2025, Henkilöstön pulssikyselyt

³⁴ Gartner, 2025

julkista sektoria. Digitaalisen tieto-omaisuuden tunnistaminen ja dokumentointi on lähtökohtana sille, että tietoa voidaan hallita sääntelyn mukaisesti ja lisäarvoa tuottaen.

Digitaalisen tiedon hallinta ja analytiikka -painopisteen kautta varmistetaan, että digitaalisen tiedon hallinta tukee työn tuottavuutta ja työnteon mielekkyyttä. Painopisteen kautta varmistetaan myös, että digitaalisen tiedon rakenne ja laatu tukevat tiedolla johtamista mahdollistaen sekä luotettavan analytiikan että uusimpien teknologioiden potentiaalin hyödyntämisen myös tulevaisuutta ennakoiden.

Ohjelmakauden keskeiset toimenpiteet

- Yhteisen data-alustan kehittämistä jatketaan osana yhteistä digitaalista perustaa: tietovarannon tietosisältöä kasvatetaan ja samalla loppukäyttäjille tarjotaan entistä kattavampi valikoima tiedolla johtamisen työkaluja.
- Uusien järjestelmähankintojen osalta varmistetaan, että ne integroidaan osalta yhteistä data-alustaa ja tuottavat lisäarvoa yhteisen tiedolla johtamisen tueksi. Pällekkäisistä raportointijärjestelmistä luovutaan.
- Perinteisten analytiikan lisäksi data-alustan raportointikyvykkyys laajennetaan tekoälyllä. Kehittämistyötä tehdään ketterän kehityksen periaatteiden mukaisesti huomioiden sekä käyttötapauksiin perustuvien toiminnallisuuksien että data-alustan yleisen kyvykkyuden kehittäminen.
- Tiedolla johtamisen näkökulmasta varmistetaan, että kunnan päätöksenteossa käytetään yhteistä tietopohjaa ja siihen perustuvaa analyysiä. Samalla varmistetaan organisaation tiedolla johtamisen ja digitaalisen tiedon käsittelyyn liittyvän osaamisen kehittyminen.
- Digitaalisen tiedon hahmottamiseksi toteutetaan kunnan yhteisen digitaalisen perustan kattava rakenteellisen tiedon kartoitus. Digitaalisen tiedon hallinnan kehittämiseksi otetaan käyttöön Tuusulan kunnalle sopivat toimintamallit ja työkalut, jotka helpottavat tiedon löydettävyyttä, vastaavat toiminnan tarpeisiin ja tukevat sääntelyn mukaisten vaatimusten toteutumista. Digitaalisen tiedon käsittelyn periaatteet koulutetaan koko henkilöstölle.

Tekoäly & uudet teknologiat

Tausta ja nykytila

Tekoäly nähdään osana teknologioiden joukkoa, joiden on esitetty muodostavan neljännen teollisen vallankumouksen jatkumona höyrykoneiden, sähkövoiman ja tietotekniikan läpimurroille.³⁵ Samalla tekoälyn nähdään mullistavan toimintaa nopeammin kuin mikään aiempi teknologinen murros.³⁶ Tekoälyn hyödyntäminen vapaa-ajan käytössä jatkaa yleistymistään, ja tekoälyteknologiat jatkavat kehittymistään massiivisten investointien myötä.³⁷ Tekoäly nähdään julkiselle sektorille mahdollisuutena yhtäaikaaisesti sekä uudistaa sisäisiä toimintamalleja ja rakenteita että tarjota kuntalaisille parempia, älykkäämpiä ja vaikuttavampia palveluita.³⁸

Tekoälyratkaisut mahdollistaisivat esimerkiksi rutiinitehtävien automatisoinnin ja henkilöstön työajan vapauttamisen vaativampiin tehtäviin. Tekoälyn käyttöönotossa kyse ei ole kuitenkaan vain tuottavuuden lisäämisestä, vaan yhtä merkittävä rooli on esimerkiksi asiantuntijatyön mielekkyyden lisäämisellä ja laadun parantamisella.³⁸ Boston Consulting Groupin selvityksen perusteella kuitenkin vain harvassa organisaatiossa tekoälyn tuomia tuottavuushyötyjä on osattu johtaa systemaattisesti, jolloin potentiaaliset hyödyt jäävät väistämättä vajaksi.³⁹

Tekoälyä tyytyväisimmin hyödyntävät organisaatiot ovat tehneet siitä strategiansa keskeisen osan, ymmärtäneet sen laajat arvonluonnin mahdollisuudet sekä uskaltaneet investoida tekoälyyn rohkeasti. Näissä organisaatioissa hyödynnetään myös verkostojen ja yhteistyön voimaa.⁴⁰ Teema korostuu myös Kuntaliiton selvityksessä, jossa yhteistyön tarpeen tietohallinnon johtamisessa nähdään tulevaisuudessa entisestään lisääntyvän.⁴¹ Tekoälyratkaisujen tuomaa potentiaalia tulisi tarkastella läpileikkaavasti ja kokonaisvaltaisesti, jotta sen todellinen hyötypotentiaali voidaan tunnistaa.⁴²

Teknologia on kehittynyt viime vuosien aikana suurin harppauksin myös muilla digitalisaation osa-alueilla. Esimerkiksi pilvipalvelut, kvanttilaskenta ja robotiikka ovat teknologioita, joiden kehittymistä tulisi organisaatioissa seurata aktiivisesti.^{43,44} Uudet teknologiat tarjoavat mahdollisuuksia organisaation ja palveluiden kehittämiseen, mutta myös pakottavat muutokseen. Teknologian kehittymistä ei voi organisaatioissa jättää huomiotta ilman, että koko digitaalinen infrastruktuuri vaarantuu.

³⁵ Siau & Wang, 2019

³⁶ Sitra, 2025, Digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuuksia julkishallinnossa

³⁷ Kariuki, N. 2025, AI Index Report 2025

³⁸ Sitra, 2025, Tehtävänä tekoälymurros

³⁹ BCG, 2025, AI at Work

⁴⁰ AI Finland & AMD Silo, 2025, Nordic State of AI

⁴¹ Kuntaliitto, 2022, Kuntien tietohallinnon roolit

⁴² Kuntaliitto, 2024, Kuntien digitalisaatiokartoitus

⁴³ Sitra, 2026, Megatrendit 2026

⁴⁴ Sitra, 2025, Tehtävänä tekoälymurros

Niin tekoälyn kuin muidenkin uusien teknologioiden osalta tulee varmistua myös teknologian vastuullisesta käytöstä. Erityisesti julkisella sektorilla on kriittistä, että digitaaliset palvelut ovat kauttaaltaan läpinäkyviä ja tukevat demokratian toteutumista.⁴³ Myös Tuusulassa on varmistettava, ettei uusien teknologioiden kokeilut ja käyttö heikennä kuntalaisten tai muiden sidosryhmien luottamusta toimintaan ja päätöksentekoon.

Tekoäly ja uudet teknologiat -painopisteen kautta varmistetaan, että tekoäly tuodaan hallitusti osaksi organisaation toimintaa. Lisäksi painopisteellä varmistetaan, että uusien teknologioiden potentiaalinen tuottavuushyöty toteutuu ja näkyy organisaation toiminnassa halutulla tavalla. Painopisteen kautta varmistetaan myös muiden kehittyvien teknologioiden hyödyntäminen rohkeasti kokeillen.

Ohjelmakauden keskeiset toimenpiteet

- Tekoäly tuodaan osaksi kaikkien työntekijöiden arkea työtehtävästä riippumatta. Yleisen, ns. horisontaalisten⁴⁵, käytön tueksi tarjotaan modernit, kustannustehokkaat, tietoturvalliset ja sääntelyn vaatimukset täyttävät yhteiset tekoälyratkaisut, jotka tunnistetaan osaksi yhteistä digitaalista perustaa.
- Tekoälyn käyttöä kokeillaan rohkeasti ja hallitusti. Yleisten käytötapausten lisäksi toteutetaan useampia toimintokohtaisia, ns. vertikaalisia⁴⁶, käyttötapauksia. Kokeiluissa ja jatkokehittämisessä hyödynnetään rajattua määrää erilaisia teknologia-alustoja, joita ylläpidetään keskitetysti.
- Tekoälyn käyttöönottoa johdetaan organisaation laajuisesti niin, että tavoiteltujen hyötyjen toteutuminen arvioidaan jokaisen käyttötapauksen osalta. Oletettavan tuottavuushyödyn myötä vapautunutta työaikaa johdetaan tietoisesti niin, että laskennalliset hyödyt toteutuvat myös käytännössä. Organisaation yleistä tekoälylukutaitoa kehitetään niin, että tekoälyä osataan käyttää ja soveltaa vastuullisesti.
- Muiden uusien teknologioiden kehittymistä seurataan aktiivisesti ja arvioidaan niiden soveltuvuutta kunnan tarpeisiin. Potentiaaliseksi arvioituja teknologioita otetaan rohkeasti kokeiluun ja käyttöön. Tietohallinnon osaamista kehitetään kattavasti potentiaalisten nousevien teknologioiden osalta.

⁴⁵ McKinsey, 2025, Seizing the Agentic AI Advantage

⁴⁶ McKinsey, 2025, Seizing the Agentic AI Advantage

Seuranta ja arviointi

Digiohjelman tullaan kytkemään kunnan yhteiseen ohjelmajohtamisen malliin, jolloin sen toteutumisen seuranta ja arviointia tehdään säännöllisesti yhdessä muiden strategiaan liitettyjen ohjelmien kanssa.

Jokaisen digikehittämisen painopisteen osalta on tunnistettu joukko konkreettisia toimenpiteitä ja tavoitteita, jotka on kuvattu kunkin painopisteen alla omassa luvussaan ”ohjelmakauden tavoitteet”. Seuranta ja arviointia tehdään osana osavuosisikatsauksia ensisijaisesti näitä tavoitteita vasten.

Tämän lisäksi kullekin kehittämisen painopisteelle on määritetty hallittu määrä indikaattoreita, jotka antavat kuvaa kunkin painopisteen onnistumisesta. Indikaattoreille ei tietoisesti ole annettu tiettyä tavoitearvoa, vaan niiden tarkoituksena on tunnistaa keskeiset tunnusluvut ja tuoda niiden kehitys näkyväksi osana muuten laadullista raportointia. Indikaattorien toteumaa raportoidaan vuositasonisesti huomioiden, että kaikista indikaattoreista ei ole saatavilla vuosittaista tulosta.

Digikehittämisen painopiste	Indikaattori
Digitaaliset kuntalaispalvelut	Sähköisten asiointitapahtumien lukumäärä (asiointi.tuusula.fi)
	Sähköisten asiointipalveluiden käyttäjättyytyväisyys (asiointi.tuusula.fi)
Digitaalisen tiedon hallinta & analytiikka	Työntekijöiden kokemus digitaalisen tiedon löydettävyydestä
	Tiedolla johtamisen kypsyystason kehittyminen (vrt. 2025)
	Data-alustan käyttötapauksien lukumäärän kehittyminen
Tekoäly & uudet teknologiat	Vertikaalisten tekoälytoteutusten lukumäärä
	Tekoälyn tuottavuus- ja muut hyödyt (työntekijöiden kokemus)
	Toteutettujen teknologiakokeilujen lukumäärä
Yhtenäinen arkkitehtuuri & digitaalinen perusta	Vaatimustenmukaisuuden valmiustaso (tiedonhallintalaki, tietosuoja-asetus & julkisen hallinnon tietoturvallisuuden arviointikriteeristö)
	Perustietotekniikan ja digitaalisen perustan kustannukset / työntekijä

Ohjelmaan liittyvää kehittämistyötä hallitaan kunnan IT-projektisalkussa. Salkunhallinnan kautta voidaan seurata ohjelman painopisteiden tasapainoa toteutuksessa ja suunnitteilla olevan kehitystyön näkökulmasta. Ohjelman painopisteet pyritään pitämään tasapainossa ohjelmakauden aikajänteellä.

Lähteet

- AI Finland & AMD Silo. (2025). Nordic State of AI - Fourth Edition. <https://aifinland.fi/nordic-state-of-ai/>
- BCG. (2025). AI at Work. <https://web-assets.bcg.com/fd/0d/bcc5dfae4cbaa08c718b95b16cf5/ai-at-work-2025-slideshow-june-2025-edit-02.pdf>
- Cisco Talos Blog. (2025). IR Trends Q3 2025: ToolShell attacks dominate, highlighting criticality of segmentation and rapid response. <https://blog.talosintelligence.com/ir-trends-q3-2025/>
- Digi- ja väestötietovirasto. (2025). Suomi.fi kehittäjille kokonaisarkkitehtuurikehys. <https://kehittajille.suomi.fi/palvelut/kokonaisarkkitehtuuri/kokonaisarkkitehtuurikehys>
- Digipalvelulaki 306/2019. (2019). Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta. <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2019/306>
- European Commission. (2025). State of the Digital Decade package | Shaping Europe's digital future. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/2025-state-digital-decade-package>
- Gartner. (2025). Over 40% of Agentic AI Projects Will Be Canceled by End 2027. <https://www.gartner.com/en/newsroom/press-releases/2025-06-25-gartner-predicts-over-40-percent-of-agentic-ai-projects-will-be-canceled-by-end-of-2027>
- Kariuki, N. (2025). Chapter 4: Economy. AI Index Report 2025. Stanford Institute for Human-Centered Artificial Intelligence (HAI). https://hai.stanford.edu/assets/files/hai_ai-index-report-2025_chapter4_final.pdf
- Kuntaliitto. (2022). Kuntien tietohallinnon roolit. <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2022/2216-kuntien-tietohallinnon-roolit>
- Kuntaliitto. (2025). EU:n digi- ja datasääntely - Koontia säädöksistä ja niiden vaikutuksista kuntiin. 2025-02-28_koonti säädöksistä ja niiden vaikutuksista_Kuntaliitto.pdf
- Kuntaliitto. (2025). Tiedonhallinta. <https://www.kuntaliitto.fi/kuntajohtaminen-ja-digitalisaatio/tiedon-elinkaari/tiedonhallinta>
- Kuntaliitto. (2024). Kuntien digitalisaatiokartoitus 2024. <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/digitalisaatiokartoitus-2024>
- McKinsey. (2025). Seizing the agentic AI advantage. <https://www.mckinsey.com/capabilities/quantumblack/our-insights/seizing-the-agentic-ai-advantage#/>
- Niemi, E. (2024). Kokonaisarkkitehtuuri: Oppaasi organisaation muutosmatkalla. Alma Talent.
- Siau, K., & Wang, W. (2019). Artificial Intelligence, Machine Learning, Automation, Robotics, Future of Work and Future of Humanity: A Review and Research Agenda. Journal of Database Management, 30(1), 61–79. <https://doi.org/10.4018/JDM.2019010104>

- Sitra. (2025). Digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuuksia julkishallinnossa. <https://www.sitra.fi/julkaisut/digitalisaation-ja-tekoalyn-mahdollisuuksia-julkishallinnossa/>
- Sitra. (2026). Megatrendit 2026. <https://www.sitra.fi/julkaisut/megatrendit-2026/>
- Sitra. (2025). Tehtävänä tekoälymurros. <https://www.sitra.fi/julkaisut/tehtavana-tekoalymurros/>
- Tiedonhallintalaki 906/2019. (2019). Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta. <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2019/906>
- Tuusulan kunta. (2023). Ilmasto-ohjelma 2023-25 ja hiilineutraaliuspolku vuoteen 2035.
- Tuusulan kunta. (2025). Tuusula 2030 – kuntastrategia vuosille 2026–2029.
- Tuusulan kunta. (2023–2025). Henkilöstön pulssikyselyt.
- Valtioneuvosto. (2022). Valtioneuvoston selonteko: Suomen digitaalinen kompassi. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-906-9>
- Valtioneuvosto. (2023). Vahva ja välittävä Suomi: Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/11111/10897>
- Valtioneuvosto. (2025). Yhteiskunnan turvallisuusstrategia: Valtioneuvoston periaatepäätös.